

(၂) စိနီတိုကာရောဂါ (Yellow sigatoka) / Black sigatoka)

ရောဂါဖြစ်စေသက်ရှိ - *Mycosphaerella musicola* (R. Leach ex J.L. Mulder 1976)

ရောဂါလက္ခဏာ

(၁) ငှက်ပျောရွက် အပေါ်မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် (၁) မီလီမီတာအရွယ် စိမ်းနုရောင် အစက်အပြောက် ငယ်များ စတင်ဖြစ်ပေါ်သည်။ အစက်အပြောက်များ တဖြေးဖြေးရှည်လာပြီး ရွက်ကြောနှင့်အပြိုင် စိမ်းဖျော့ရောင် လုံးရှည်ပုံရောဂါကွက်များဖြစ်လာသည်။

(၂) ငှက်ပျောရွက် အောက်မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် နီညိုရောင် အစက်အပြောက်ငယ်များ စတင်ဖြစ်ပေါ်သည်။ အစက်အပြောက်များ တဖြေးဖြေးကြီးလာပြီး ရွက်ကြောနှင့်အပြိုင် သံချေးနီရောင် လုံးရှည်ပုံရောဂါကွက်များဖြစ်ပေါ်သည်။ နီညိုရောင်မှ အညိုရင့်ရောင်/ အနက်ရောင်ပြောင်း ပြီးအပေါ်မျက်နှာပြင်မှာ ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့နိုင်သည်။

ရောဂါကွက်ပတ်ပတ်လည်တွင် ရေစိုနာကွက်ကဲ့သို့တွေ့ရပြီး နောက်ပိုင်း အညိုဖျော့ရောင် / အညိုရင့်ရောင် ပြောင်းသွားသည်။ ရောဂါကွက်၏ အလယ်သည် တဖြည်းဖြည်း အရောင် မှိန်လာပြီး နေလောင် သကဲ့သို့ဖြစ်ကာခြောက်သွားသည်။

ရောဂါကျရောက်သော ငှက်ပျောပင်သည်ချက်ချင်း သေဆုံးမှုမရှိသော်လည်း အစာချက်လုပ်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသဖြင့် ငှက်ပျောသီးအလေးချိန်ကျစေသည်။ ရောဂါအားကောင်းပြီး ကာကွယ် နှိမ်နင်းမှုမပြုလုပ်လျှင် ငှက်ပျောရွက်အားလုံးခြောက်သည်အထိ ဖြစ်နိုင်သည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း

- စိုက်ခင်းအတွင်းရှိ ရောဂါကျ အရွက်များကို စနစ်တကျ ဖယ်ရှားပါ။ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။
- ရောဂါကျ အရွက်များ အသုံးပြု ထုပ်ပိုးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ရေဆောင်/ လေဆောင်မှု ဖြစ်သည်။
- ရေသွင်းရေထုတ် ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။
- အပင်စိပ်စိပ် စိုက်ပျိုးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မြေဩဇာကို အချိုးကျကျ သုံးစွဲပါ။
- ရောဂါကျရောက်တတ်သော စိုက်ခင်းဖြစ်ပါက မိုးမကျမီ မှိုသတ်ဆေး Mancozeb (မန်ကိုဇက်) နှင့် Chlorothalonil (ကလိုရိုသာလိုနေးလ်) ကို ရောဂါကာကွယ်ဆေးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
- ရောဂါကျရောက်ပါက အောက်ပါမှိုသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
 - Copper Oxychloride (ကျော့ပါးအောက်ဆီကလိုရိုဒ်)
 - Hexaconazole (ဟက်ဇာကိုနာဇိုး)
 - Azoxystrobin (အဇိုဆိုစထရိုဘင်)
 - Trifloxystrobin (ထရိုလ်ဖလောက်ဆီစထရိုဘင်)
 - Difenconazole (ဒီဖီနိုကိုနာဇိုး)
 - Zineb (ဇီနက်ဘ်)
 - Mancozeb (မန်ကိုဇက်)